

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมในเขตเทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย ได้จากการประชุมกลุ่มผู้นำชุมชนในพื้นที่ศึกษา 3 ที่ และการสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ศึกษาได้ผลดังนี้

4.1 สภาพการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมในเขตเทศบาลนครเชียงราย

พื้นที่ศึกษาในเขตเทศบาลนครเชียงรายในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกศึกษาในพื้นที่ 3 ส่วน ได้แก่

พื้นที่บริเวณสนามกีฬากลางเทศบาลนครเชียงราย ด้านหน้าของสนามกีฬาจะมีลักษณะคล้ายสวนสาธารณะก็จะมีสระขนาดใหญ่ ด้านข้างมีที่กั้นรอบสระและเป็นทางเดิน มีต้นไม้รอบสระทำให้อากาศเย็น เหมาะสำหรับเดิน หรือวิ่งออกกำลังกาย หรือไปพักผ่อนเพราะที่นี้อากาศดีมาก โดยเฉพาะช่วงเช้าและช่วงเย็น อีกทั้งมีพื้นที่ที่ติดริมน้ำตก ซึ่งพื้นที่บริเวณกว้างกว่า 8 ไร่ อีกทั้งแม่น้ำกกบริเวณนี้ยังมีลักษณะเป็นคูกิ่งน้ำที่สวยงดงาม มีความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยว

สวนสาธารณะหาดเชียงราย อยู่ติดกับแม่น้ำกก มีพื้นที่กว่า 156,800 ตร.ม. เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมาก โดยเฉพาะในช่วงเทศกาล อีกทั้งยังเป็นจุดชมวิวและรับประทานอาหารและมีเรือนแพตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำกก ซึ่งแม่น้ำกกจะไหลผ่านเทือกเขาทำให้เกิดทิวทัศน์ที่สวยงาม สามารถมองเห็นหิ้งอกที่เกิดจากถ้ำหินปูน นอกจากนี้บริเวณหาดเชียงรายยังมีลานกีฬาและสวนสุขภาพไว้สำหรับออกกำลังกาย และมีพื้นที่เกษตรกรรมโดยรอบ มีแปลงปลูกพืชผัก ไม้ผล อีกทั้งยังมีแปลงเกษตรอินทรีย์ ที่ประชาชนในพื้นที่ได้มีโอกาสร่วมกันในการปลูกพืชผักนานาชนิด และนำผลผลิตมาจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว

หนองบึง เป็นแหล่งน้ำสาธารณะที่ได้รับการขุดลอกปรับปรุงมีพื้นที่ประมาณ 89.35 ไร่ เป็นน้ำที่น้ำประมาณ 66.77 ไร่ ในอดีตหนองบึงเคยเป็นแหล่งน้ำใช้ทางการเกษตร และมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม ต่อมาได้มีการพัฒนาปรับปรุงให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน ตลอดจนเป็นสถานที่จัดงานประเพณีต่างๆ และมีการพัฒนาให้เป็นพื้นที่รองรับน้ำ หรือ “แก้มลิง” เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูน้ำหลากและได้มีการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นสวนสาธารณะที่ร่มรื่น

จากการสัมภาษณ์ประชาชนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมในเขตเทศบาลนครเชียงราย โดยมีพื้นที่เป้าหมาย ที่ใช้ในการศึกษา คือ เขตเทศบาลนครเชียงราย ซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบ 60.85 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลต่างๆ ทั้งหมด 4 ตำบล คือ ตำบลเวียงทั้งตำบล ตำบลรอบเวียง ตำบลริมกก และตำบลสันทราย เทศบาลนครเชียงราย ประกอบด้วยชุมชน 62 ชุมชน

พบว่าพื้นที่ศึกษามีการใช้ประโยชน์ทางเกษตรกรรมโดยเน้นไปด้านสถานที่ท่องเที่ยวทางการเกษตร และสวนสาธารณะเพื่อสุขภาพซึ่งมีการพัฒนาเศรษฐกิจ มุ่งเน้นส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวและการบริการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาด การค้าและการลงทุนการพัฒนากระบวนการจัดการแหล่งน้ำและพื้นที่ลุ่มน้ำ เพื่อใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับภาคการเกษตรแบบครบวงจร โครงการขยายผลเพื่อสนองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการพัฒนาผลิตภาพ (Productivity) การอุตสาหกรรมเชิงบูรณาการ เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาระบบ Logistics รองรับการเชื่อมโยงแนวพื้นที่เศรษฐกิจเหนือ-ใต้ NSEC (North South Economic Corridor) ตามกรอบความร่วมมือ GMS (Greater Mekong Subregion) และการสนับสนุนการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน

4.2 สถานการณ์การจัดการพื้นที่เกษตรกรรมในเขตเทศบาลนครเชียงราย

การสัมภาษณ์ประชาชนและการสอบถามเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานภายในเขตเทศบาลนครเชียงรายพบว่า ภาคการเกษตร ถือได้ว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยโครงสร้างภาคการเกษตรจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 3 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรมสาขาปศุสัตว์และประมง โดยสาขาเกษตรกรรม ประกอบด้วย หมวดเพาะปลูก การทำสวน และการเพาะพันธุ์พืช ซึ่งเป็นกิจกรรมหลัก มีสัดส่วนร้อยละ 87.53 ของสาขา โดยมีพืชหลักที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ลำไย ชา ส้มเขียวหวาน ลิ้นจี่ รองลงมา ได้แก่ หมวดการเลี้ยงสัตว์โดย มีสัดส่วนร้อยละ 7.83 ของสาขา โดยมีสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ สุกร ไก่ และโคสำหรับหมวดบริการทางการเกษตร และหมวดการป่าไม้ มีสัดส่วน ร้อยละ 4.49 และ 0.15 ตามลำดับ คำนีราคาสาขาเกษตรกรรมจังหวัดเชียงราย ปี 2550 เท่ากับ 124.84 เพิ่มขึ้นจาก 108.61 ในปีที่ผ่านมา หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.51 เป็นผลมาจากราคาพืชผล โดยเฉลี่ยปรับตัวดีขึ้นจัดการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมในด้านการท่องเที่ยวเสริม ถือได้ว่ามีแนวโน้มเป็นไปได้ เพราะการเกษตรถือได้ว่ามีความสำคัญ

จากภาพรวมด้านเศรษฐกิจ สาขาบริการและการท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาจากปี 2556 ที่ผ่านมา ยังคงชะลอตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากภาวะการถดถอยของเศรษฐกิจโลก ทำให้นักท่องเที่ยวมีปริมาณลดลง แต่ทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เป็นพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ - ใต้ (North - South Economic Corridor : NSEC) ตามกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) มีศักยภาพเป็นประตูเชื่อมโยงกลุ่มประเทศจีน พม่า สปป.ลาว โดยเส้นทาง R3A (ไทย - สปป.ลาว - จีน) เส้นทาง R3B (ไทย - พม่า - จีน) มีท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ 2 และสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 ที่อำเภอเชียงของ อยู่ระหว่างดำเนินการ กำลังก่อสร้าง มีการพัฒนาโครงข่ายถนน 4 ช่องจราจร อำนวยความสะดวก สามารถสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านของการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว การศึกษา

วัฒนธรรม การเกษตร และการขนส่ง มีพื้นที่การเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งผลิตอาหารและสินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคเหนือ ได้แก่ ข้าวเจ้าหอมมะลิข้าวเหนียว ชา กาแฟ ลิ้นจี่ ลำไย สับปะรด ส้มโอ ฝรั่ง ข้าวโพด ปลานิล โคน้ำ และสุกร และมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ทางธรรมชาติเชิงนิเวศน์ เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ ประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรมล้านนาซึ่งถือว่าจังหวัดเชียงรายนั้นมีศักยภาพเพื่อรองรับการเป็นเศรษฐกิจชายแดนอย่างแท้จริง แต่บางส่วนก็ยังคงมีความอ่อนแออยู่เช่นกัน เช่น การบริหารจัดการและการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน เพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน ยังขาดความพร้อมการบริหารจัดการมีความก้าวหน้า การพัฒนาการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสู้เงินไม่ได้ที่ขยายรวดเร็วกว่าจังหวัดเชียงราย ระบบการขนส่งที่กำลังอยู่ระหว่างการสร้างยังไม่มีความพร้อมทันต่อเวลา ปัจจุบัน ทำให้ต้นทุนการขนส่งสินค้าสูง เนื่องจากให้ความสำคัญกับโครงข่ายถนนขนส่งด้วยรถบรรทุกมากกว่าขนส่งทางน้ำสู่อินโดจีน ผ่าน สปป.ลาว พม่า และระบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ขาดการประสานและสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับจังหวัดอื่นๆ และ กลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) และแหล่งท่องเที่ยวมีการพัฒนาไม่เต็มรูปแบบ ไม่สามารถนำศักยภาพมาใช้ได้อย่างเต็มที่ ไม่ได้มาตรฐานและกิจกรรมการท่องเที่ยวยังไม่เป็นที่นิยมรู้จักขาดการประชาสัมพันธ์ เชิญชวนอย่างต่อเนื่อง ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเยือนจำนวนน้อย รายได้จากการท่องเที่ยวลดลงบางส่วน ถึงแม้จะมีพื้นที่ทางการเกษตรและมีรายได้จากภาคเกษตรมากแต่ก็พบปัญหาต่างๆ คือ

1. การบริหารจัดการและการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน เพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน ยังขาดความพร้อมการบริหารจัดการมีความก้าวหน้า การพัฒนาการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสู้เงินไม่ได้ที่ขยายรวดเร็วกว่าจังหวัดเชียงราย

2. ระบบ Logistics ยังไม่มีความพร้อมทันต่อเวลาปัจจุบัน ทำให้ต้นทุนการขนส่งสินค้าสูง เนื่องจากให้ความสำคัญกับโครงข่ายถนนขนส่งด้วยรถบรรทุกมากกว่าขนส่งทางน้ำสู่อินโดจีน ผ่าน สปป.ลาว พม่า

3. มีแหล่งน้ำต้นทุนสูง แต่มีพื้นที่การเกษตรในเขตชลประทานที่รองรับน้ำได้เพียง 15% พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่จึงขาดแคลนน้ำโดยเฉพาะในฤดูแล้ง แหล่งน้ำกักเก็บน้ำไม่พอเพียงและขาดการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ

4. ผลผลิตทางการเกษตรขาดการสนับสนุน และการเพิ่มมูลค่าการผลิต การกระจาย สินค้าไม่มีตลาดรองรับ

5. ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจนจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. (23,000 บาท/คน/ปี) ยังมีจำนวนมากถึง 5,229 ครัวเรือน และสังคมผู้สูงอายุมากขึ้น ประชากรวัยเด็กเล็กลดลง

6. การผลิตกำลังแรงงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

7. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม โดยเฉพาะการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ คุณภาพอากาศต่ำ มีมลพิษและฝุ่นละอองเกินมาตรฐาน ในฤดูแล้งปัญหาหมอกพิษจาก หมอกควัน ขยะ และน้ำเสียจากชุมชน และเขตอุตสาหกรรม ซึ่งเกิดจากการขาดระบบการจัดการที่ดี

8. ปัญหาสาธารณสุขที่เกิดขึ้นไม่ได้รับการแก้ไขได้ทันเวลา จากภัยพิบัติต่างๆ และน้ำกัดเซาะ ดินถล่มตามลำน้ำโขง แมกก แม่น้ำอิง แม่น้ำคำ แม่น้ำลาว แม่น้ำแม่กรณ์ที่เป็นน้ำสำคัญของจังหวัด

จากปัญหาเหล่านี้ ถ้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชากรในจังหวัดเชียงราย มีการร่วมกันช่วยหาแนวทางการจัดการพื้นที่ ให้เหมาะสมก็จะทำให้ระบบการเกษตรพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น มีการแบ่งสรรงานลงไปในระดับผู้นำชุมชน การดูแลความก้าวหน้า การจัดการดูแล แต่จะสังเกตได้ว่า ระบบการทำงานของราชการมีความล่าช้า การจะเสนอแผนงาน การปรับปรุงระบบต่างๆ ต้องอาศัยขั้นตอนต่างๆ จึงทำให้การดำเนินงานช้าไปด้วย และสิ่งที่สำคัญที่สุด คืองบประมาณที่จะต้องนำมาใช้ในการจัดการพื้นที่ การร่วมมือของภาครัฐและเอกชน ซึ่งอาจต้องมีการปรึกษาและขอความร่วมมือในการดำเนินการต่อไป

4.3 รูปแบบการวางผังเมืองเชียงราย

ผังเมืองรวมเมืองเชียงรายถูกบังคับใช้ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2530 โดยครอบคลุม 5 ตำบลในอำเภอเมืองเชียงราย ได้แก่ ตำบลริมกก ตำบลรอบเวียง ตำบลเวียง ตำบลท่าสาย ตำบลสันทราย มีเป้าหมายเพื่อจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างบริการสาธารณะ และได้มีการขยายอายุ 2 ครั้งในปี พ.ศ.2536 -2537 มีการปรับปรุงการบังคับใช้ผังเมืองรวมครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ.2539 (ประกาศใช้ถึง เมษายน พ.ศ.2544) โดยเพิ่มพื้นที่ที่ครอบคลุมจาก 47.420 ตร.กม (บังคับใช้ครั้งแรกในปี พ.ศ.2530) เป็น 152.520 (ปรับปรุงครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ.2539) โดยเพิ่มเขตที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม บริเวณแม่น้ำกก มีการขยายเขตที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นในเขตตำบลเวียง และแผนผังโครงการคมนาคมและขนส่งท้ายกระทรวงเพื่อกำหนด รูปแบบการพัฒนาโครงข่ายถนน รูปแบบถนนและความกว้าง หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2550 มีการปรับปรุงผังเมืองรวมเชียงรายครั้งที่ 2 โดยเพิ่มพื้นที่ครอบคลุมจาก 152.520 ตร.กม. (ในปี พ.ศ. 2539) เป็น 153.870 ตร.กม. ในท้องที่ตำบลนางแล ตำบลแม่ข้างด้อมและตำบลบ้านดู่ มีการกำหนดให้มีเขตที่ดินประเภทปฏิรูปเพื่อเกษตรกรรม เขตที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา เขต ที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย โดยยังดำเนินการโครงการคมนาคมและขนส่ง กฏกระทรวงผังเมืองรวม พ.ศ. 2550 มีการขยายอายุทั้งหมด 2 ครั้ง จนถึง สิงหาคม พ.ศ.2557 จนกระทั่งมีการประกาศกฏกระทรวงผังเมืองรวมจังหวัดเชียงราย ในปี พ.ศ.2556 เพื่อครอบคลุมผังเมืองทั้งจังหวัด

จากการศึกษาเห็นได้ว่ารูปแบบการขยายตัวของเมืองเชียงรายเป็นแบบกระจุกกระจาย ซึ่งเกิดจากการเพิ่มจำนวนประชากร การย้ายถิ่นฐาน การอพยพเข้ามาทางานของชาวต่างชาติ และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของเมืองเชียงรายอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อผลกระทบการลดลงของพื้นที่เกษตรกรรม และ คุณภาพชีวิตประชาชน การเจริญเติบโตของเมืองมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เทศบาลนครเชียงรายกำลังอยู่ในระหว่างการวางแผนที่จะสร้างรูปแบบเมืองที่เหมาะสมได้แก่

1. เมืองที่น่าอยู่อาศัย หมายถึง จะต้องมีการสร้างเมืองหรือสถานที่ให้รองรับกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ เช่น สวนสาธารณะและพื้นที่สีเขียว มีโอกาสทางอาชีพ มีตัวตนทางวัฒนธรรม มีการเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ มีความปลอดภัย สามารถจัดการตนเองได้ และมีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี นักผังเมืองชาวอเมริกัน Kevin Lynch ได้กล่าวว่า การออกแบบเมืองที่ดีนั้นต้องประกอบด้วย 5 มิติ ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้กับเมืองเชียงราย คือ

1.1 ความมีชีวิตชีวา หมายถึง ความเข้มข้นของรูปทรงสถานที่เพื่อรองรับการใช้งาน ความต้องการของสิ่งมีชีวิต และ ความสามารถของมนุษย์ผู้อยู่อาศัย

1.2 ความรู้สึก หมายถึง ความเข้มข้นของสถานที่ที่สามารถรับรู้ได้ง่ายและชัดเจน มีโครงสร้างของเวลาและพื้นที่ว่างจากผู้ใช้

1.3 ความเหมาะสม หมายถึง ความเข้มข้นของรูปทรงที่สามารถบรรจุพื้นที่ว่างที่เหมาะสมกับรูปแบบพฤติกรรมที่ผู้คนสามารถมีส่วนร่วมในพื้นที่นั้น หรือ เหมาะสมกับผู้ที่อยากมีส่วนร่วมในพื้นที่

1.4 การเข้าถึง หมายถึง ความสามารถในการเข้าถึงผู้คน กิจกรรม ทรัพยากร บริการ ข้อมูล หรือ การเข้าถึงสถานที่ที่มีองค์ประกอบเชิงปริมาณและความหลากหลาย

1.5 การควบคุม หมายถึง ระดับที่ผู้ใช้ ผู้ทำงาน หรือ ผู้อยู่อาศัยในสถานที่นั้นๆ สามารถสร้างและจัดการเพื่อเข้าถึงพื้นที่และกิจกรรม

2. รูปแบบเมืองกระชับ หมายถึง กระบวนการสร้างรูปแบบสรรเมืองเพื่อความยั่งยืน โดยเมืองกระชับ คือ รูปแบบของเมืองที่มีความหนาแน่นของการอยู่อาศัยและมีความหลากหลายในการใช้พื้นที่ และ มีการใช้ขนส่งสาธารณะในการเดินทางที่ดี ซึ่งช่วยลดการใช้ยานพาหนะส่วนบุคคล ช่วยประหยัดพลังงานและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากเครื่องยนต์ เนื่องจากมีการอยู่อาศัยในเมืองเริ่มหนาแน่นขึ้น ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมทั้งความเสื่อมโทรมทางด้านแวดล้อม ที่ดินมีราคาแพง สุขภาพที่ย่ำแย่ ระบบสาธารณสุขปโลกที่ขาดแคลนเนื่องจากมีประชากรที่อยู่อาศัยในเมืองอย่างแออัด ไม่ปลอดภัย รวมไปถึงแนวโน้มประชากรในโลกยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทาให้ผู้คนจำนวนมากย้ายออกมาอยู่นอกเมือง ทั้งนี้เมื่อพื้นที่ในเมืองได้ถูกเปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่ศูนย์กลางบริการและประชากรส่วนใหญ่ไม่สามารถอยู่อาศัยในเมืองได้อีกต่อไป จึงก่อให้เกิดระยะทางที่เพิ่มขึ้น

ในการเดินทางเข้าเมืองเพื่อทำงานและประกอบกิจกรรม จำนวนยานพาหนะส่วนตัวที่สูงขึ้น การใช้พลังงานก๊าซและน้ำมันมากขึ้น ดังนั้นรูปแบบเมืองกระชับจึงถูกนำมาใช้เพื่อลดปัญหาเหล่านี้

เมืองกระชับยังสามารถรักษาพื้นที่โล่งและพืชพันธุ์ธรรมชาติที่มีคุณค่า กล่าวคือ เมื่อมีการลดการเจริญเติบโตของเมืองแบบไร้ทิศทาง ลดการสร้างถนนเพื่อการเดินทาง และ มีการจัดสรรกิจกรรมในพื้นที่ให้เกิดความหลากหลาย การบุกรุกพื้นที่โล่งหรือพื้นที่ป่าก็ลดลง เมืองกระชับยังช่วยให้เกิดการเดินทางด้วยการเดินและจักรยานเนื่องจากมีระยะทางระหว่างสถานที่ต่างๆลดลง เกิดความหลากหลายทางเศรษฐกิจ เกิดการเคลื่อนไหวของกิจกรรมในสังคมมากขึ้น ซึ่งเป็นแนวความคิดที่สามารถนำมาปรับใช้กับเมืองเชียงใหม่ โดยเฉพาะในเขตเทศบาล

4.4 ผลการศึกษา

4.4.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 41 คน คิดเป็นร้อยละ 68.3 และที่เหลือเป็นเพศหญิง 19 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ศึกษาทั้ง 3 แห่ง

อายุของกลุ่มประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกระจายอยู่ในช่วงกลุ่มอายุ 41-50 ปีคิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมาเป็นช่วงกลุ่มอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.3 ต่อมาเป็นช่วงกลุ่มอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.0 ซึ่งทำให้ทราบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงอายุอยู่ในวัยทำงาน เป็นหัวหน้าครอบครัว

อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาประกอบอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 26.7 ต่อมาประกอบอาชีพรับราชการ/วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 5.0

รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 45.0 อยู่ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป รองลงมา มีรายได้ 10,001-20,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 26.7 อยู่ในกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพค้าขาย และเกษตรกรรม มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.0 อยู่ในกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และสุดท้ายมีรายได้ 20,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 13.3 ตามลำดับ อยู่ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพค้าขาย และรับราชการ/วิสาหกิจ

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	41	68.3
หญิง	19	31.7
รวม	60	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	3	5.0
21-30 ปี	6	10.0
31-40 ปี	9	15.0
41-50 ปี	22	36.7
51-60 ปี	14	23.3
60 ปีขึ้นไป	6	10.0
รวม	60	100.0
อาชีพ		
ค้าขาย	16	26.7
รับราชการ/วิสาหกิจ	3	5.0
รับจ้างทั่วไป	2	3.3
เจ้าของกิจการ	2	3.3
นักเรียน/นักศึกษา	2	3.3
เกษตรกร	35	58.3
รวม	60	100.0
รายได้เฉลี่ย(เดือน)		
น้อยกว่า 5,000 บาท	9	15.0
5,001-10,000 บาท	27	45.0
10,001-20,000 บาท	16	26.7
20,000 บาทขึ้นไป	8	13.3
รวม	60	100.0

4.4.2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อพื้นที่เกษตรกรรมในเขตเทศบาลนครเชียงราย

1. ด้านความเพียงพอกับความต้อการพื้นที่เกษตรกรรมในเขตเทศบาลนครเชียงราย ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าพื้นที่เกษตรกรรมไม่เพียงพอต่อความต้อการ คิดเป็นร้อยละ 86.7 โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าในปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมในเขตเทศบาลได้ถูกเปลี่ยนไปสร้างเป็นห้างสรรพสินค้า ร้านค้า อาคารพาณิชย์ บ้านจัดสรร และอื่นๆอีกมากมาย ทำให้พื้นที่ในการทำการเกษตรลดลงอย่างเห็นได้ชัดจากเมื่อหลายสิบปีที่ผ่านมา รองลงมาไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 13.3 โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนนี้ยังเห็นว่า ถึงแม้พื้นที่เกษตรกรรมในเขตเทศบาลจะลดลง แต่ก็ยังสามารถผลิตอาหารได้เพียงพอต่อความต้อการอยู่

2. ด้านความเหมาะสมของการจัดพื้นที่เกษตรกรรมสำหรับการทำการเกษตร พบว่าส่วนใหญ่มีความไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 80.0 โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นเพิ่มเติมว่าผลจากการขยายตัวของสิ่งก่อสร้างต่างๆ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมหลายที่อยู่ในเขตที่น่าจะมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของมลพิษ ทั้งจากโรงงานอุตสาหกรรม และบ้านเรือน หรือในบางพื้นที่เกษตรกรรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม คือ ไม่มีแหล่งน้ำที่เพียงพอในการทำการเกษตร เมื่อเกิดปัญหาภัยแล้งก็ทำให้ผลผลิตเกิดความเสียหายตามไปด้วย รองลงมาเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 20.0 เนื่องจากพื้นที่เกษตรกรรมที่มีอยู่นั้นเป็นพื้นที่เดิมที่มีการทำการเกษตรมานานและยังสามารถทำการเพาะปลูกได้อยู่

3. ในด้านผลกระทบของการนำพื้นที่เกษตรกรรมไปใช้เพื่อประโยชน์ทางด้านอื่นๆ ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีผลกระทบต่อพื้นที่เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 88.3 นั้นหมายถึงการทำพื้นที่เกษตรกรรมลดลงจากเดิม รองลงมาไม่มีผลกระทบ คิดเป็นร้อยละ 11.7 เนื่องจากยังคงมีพื้นที่เกษตรกรรมเหลือเพียงพอต่อการเพาะปลูกได้

4. ด้านความต้อการให้เทศบาลนครเชียงราย เป็นผู้ดูแลพื้นที่เกษตรกรรม ปรับปรุงพื้นที่หรือเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมในเขตเทศบาลนครเชียงราย พบว่าส่วนใหญ่มีความต้อการให้เทศบาลนครเชียงราย มีการใส่ใจ ดูแล ปรับปรุงพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 93.3 เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าหน่วยงานของภาครัฐน่าจะมึบทบาทในการดำเนินการในเรื่องนี้ได้ดีที่สุด ส่วนผู้ที่ไม่ต้อการให้มีการปรับปรุง ดูแล คิดเป็นร้อยละ 6.7 และมีความเห็นว่าภาครัฐดำเนินการได้คืออยู่แล้ว

5. ในความคิดเห็นด้านพื้นที่เกษตรกรรมเป็นส่วนสำคัญในการสร้างคุณภาพชีวิต พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนพบว่าพื้นที่เกษตรกรรมมีส่วนสำคัญในการสร้างคุณภาพชีวิต คิดเป็นร้อยละ 100 เพราะการเกษตรกรรมถือได้ว่าเป็นรายได้หลักของประชาชนส่วนใหญ่ ซึ่งมีอาชีพเกษตรกรรม โดยมีพืชหลักที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ลำไย ชา ส้มเขียวหวาน และลิ้นจี่ เป็นต้น ที่ถือได้ว่ามีส่วนช่วยในการผลักดันอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงราย และในด้านพื้นที่เกษตรกรรม มีส่วนช่วยให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงรายดีขึ้น

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อพื้นที่เกษตรกรรมในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. พื้นที่เกษตรกรรมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่		
เพียงพอกับความต้องการในการผลิตพืชอาหาร		
เพียงพอ	8	13.3
ไม่เพียงพอ	52	86.7
รวม	60	100.0
2. ความเหมาะสมของการจัดพื้นที่เกษตรกรรม		
สำหรับการทำการเกษตรในพื้นที่		
เหมาะสม	12	20.0
ไม่เหมาะสม	48	80.0
รวม	60	100.0
3. ผลกระทบของการนำพื้นที่เกษตรกรรมไปใช้เพื่อ		
ประโยชน์ทางด้านอื่นๆ		
ได้รับผลกระทบในเรื่องแหล่งผลิตอาหาร	53	88.3
ไม่ได้รับผลกระทบในเรื่องแหล่งผลิตอาหาร	7	11.7
รวม	60	100.0
4. ความต้องการให้เทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นผู้ดูแล		
พื้นที่เกษตรกรรม ปรับปรุงพื้นที่หรือเพิ่มพื้นที่		
เกษตรกรรม		
ต้องการ	56	93.3
ไม่ต้องการ	4	6.7
รวม	60	100.0
5. พื้นที่เกษตรกรรมเป็นส่วนสำคัญในการสร้าง		
คุณภาพชีวิต		
มีส่วนสำคัญในการสร้างคุณภาพชีวิต	60	100.0
ไม่มีส่วนสำคัญในการสร้างคุณภาพชีวิต	–	–
รวม	60	100.0

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อพื้นที่เกษตรกรรมในปัจจุบัน(ต่อ)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
6. พื้นที่เกษตรกรรม มีส่วนช่วยให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงรายดีขึ้น		
มี	52	86.7
ไม่มี	8	13.3
รวม	60	100.0

4.4.3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบพื้นที่เกษตรกรรม

1. ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมในเขตเทศบาลนครเชียงรายของประชาชน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีเพียงส่วนน้อยที่ได้มีส่วนร่วมวางแผนในการจัดการพื้นที่เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 25 ผู้ตอบแบบสอบถามได้มีความเห็นว่าการที่ไม่ได้เข้าร่วมในการวางแผนจัดการพื้นที่เนื่องจากต้องออกไปทำงานประกอบอาชีพต่างๆ และจากการประชุมกลุ่มผู้นำชุมชนพบว่าที่ผ่านมาเทศบาลได้มีการออกมาวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนแต่สมาชิกในชุมชนมาเข้าร่วมน้อยเนื่องจากออกไปทำงาน จึงพลาดโอกาสในการออกความคิดเห็น

2. ด้านความเหมาะสมของผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการดูแลและจัดการบริหารพื้นที่เกษตรกรรม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า การดูแลพื้นที่น่าจะมีส่วนร่วมด้วยกันทั้งประชาชนในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ของเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 80 แสดงให้เห็นได้ชัดว่าประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในการดูแลและบริหารจัดการพื้นที่ อีกทั้งผู้ตอบแบบสอบถามยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมอีกว่า พื้นที่แต่ละพื้นที่มีองค์ประกอบไม่เหมือนกัน ภาครัฐจะเข้ามาจัดการเองทั้งหมดได้อย่างไร ประชาชนในพื้นที่ควรที่จะช่วยกันในการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและยั่งยืน อีกทั้งจะช่วยให้เกิดความรัก ความสามัคคีกันของสมาชิกในชุมชนเหมือนในอดีตที่ประชาชนมีส่วนร่วมช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการสอดส่องดูแล และเกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในพื้นที่

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบพื้นที่เกษตรกรรม

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดการพื้นที่เกษตรกรรมในเขตเทศบาลนครเชียงราย		
- มีส่วนร่วม	15	25.0
- ไม่มีส่วนร่วม	45	75.0

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบพื้นที่เกษตรกรรม(ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
2. ความคิดเห็นในด้านความเหมาะสมของผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการดูแลและจัดการบริหารพื้นที่เกษตรกรรม		
- ร่วมดูแลเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคน	4	6.7
- เทศบาลเป็นผู้ดูแลโดยอย่างเดียว	4	6.7
- ร่วมดูแลโดยประสานงานระหว่างเทศบาลและประชาชน	48	80.0
- ชุมชนบริเวณใกล้เคียงพื้นที่เกษตรกรรม	4	6.7
รวม	60	100.0
3. การมีส่วนช่วยเหลือในการดูแลรักษาพื้นที่เกษตรกรรม		
- รวมจัดตั้งกลุ่มเพื่อดูแลรักษา	—	—
- จัดตั้งตัวแทนประชาชนจัดการ	—	—
- ประชาชนร่วมกับเทศบาลจัดการ	—	—
- สนับสนุนงบประมาณ	—	—
- ช่วยดูแลสภาพแวดล้อมในพื้นที่	11	18.3
- ไม่มีส่วนช่วยดูแล	49	81.7
รวม	60	100.0

4.5 การเสนอแนวทางความเป็นไปได้ในการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสมในเขตเทศบาลนครเชียงราย

จากการสัมภาษณ์และประชุมกลุ่มผู้นำชุมชนพบว่าในที่ประชุมได้มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า พื้นที่ศึกษาในแต่ละพื้นที่ที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้ที่จะพัฒนาให้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมเชิงท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เจริญเวศน์ เจริญเกษตร เจริญสุขภาพ โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างเทศบาลและสมาชิกในแต่ละชุมชน รวมทั้งในที่ประชุมยังมีความเห็นว่า การที่จะพัฒนาพื้นที่ให้เกิดความยั่งยืนนั้น จะต้องเกิดจากความร่วมมือในการวางแผนและดำเนินการอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ที่สำคัญ

ต้องมีการจัดการให้ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของแต่ละพื้นที่ โดยที่ประชุมได้มีการเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการพื้นที่ทั้ง 3 พื้นที่ ได้แก่

1. บริเวณสนามกีฬากลางเทศบาลนครเชียงราย

สนามกีฬาของจังหวัด ภายในสนามกีฬามีสนามต่าง ๆ ให้เข้าไปใช้บริการออกกำลังกาย เช่น สนามฟุตบอล สนามเทนนิส สระว่ายน้ำ ฟิตเนสและมีการเดินแอโรบิค ปกติจะมีประชาชนเข้ามาออกกำลังกายกันช่วงเย็น ด้านหน้าของสนามกีฬามีลักษณะคล้ายสวนสาธารณะก็จะมีสะพานขนาดใหญ่ ด้านข้างมีที่กั้นรอบสระและเป็นทางเดิน มีต้นไม้รอบสระ ทำให้ร่มรื่น เหมาะสำหรับเดิน หรือวิ่งออกกำลังกาย หรือไปพักผ่อน โดยเฉพาะช่วงเช้าและช่วงเย็น พื้นที่โดยรอบมีพื้นที่สาธารณะประโยชน์ 2 ส่วน ในการประชุมได้มีข้อเสนอแนะในการนำพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการของชุมชนดังนี้

1. ส่วนที่เป็นพื้นที่เพิ่มซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนเส้นทางของแม่น้ำทำให้เกิดพื้นที่เพิ่มขึ้นและประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่นี้คือ นำมาสร้างเป็นที่อยู่อาศัยนานกว่า 50 ปี โดยที่ไม่ได้มีการออกเอกสารสิทธิ์ ที่ผ่านมามีเจ้าหน้าที่ทั้งของเทศบาลนครเชียงราย กรมที่ดิน รวมทั้งกรมธนารักษ์ได้เข้ามาประชุมหาวิธีในการแก้ไขปัญหาได้ ในที่ประชุมกลุ่มผู้นำชุมชนมีข้อเสนอแนะว่า ควรจะมีการออกเป็นโฉนดชุมชน และให้ประชาชนที่อยู่อาศัยเดิมเช่าพื้นที่อยู่ และนำรายได้มาใช้ในการพัฒนาพื้นที่อื่นๆที่ยังคงรกร้างให้เกิดเป็นชุมชนที่น่าอยู่

2. พื้นที่ที่ชุมชนมีการพูดคุยและต้องการนำไปใช้ประโยชน์ดังนี้

2.1 พื้นที่ประมาณ 1 ไร่ติดถนน ในที่ประชุมมีความเห็นว่าควรจัดตั้งเป็นศูนย์กัญชาชุมชน ดับเพลิง รถกู้ภัย เนื่องจากพื้นที่นี้อยู่ไกลจากศูนย์กัญชาของเทศบาลนครเชียงราย หากมีศูนย์กัญชาของชุมชนเองน่าจะเกิดความพร้อมหากเกิดเหตุที่ไม่คาดคิดได้ และแก้ปัญหาได้ทันท่วงที

2.2 พื้นที่ประมาณ 8 ไร่ติดแม่น้ำกก ในที่ประชุมเห็นว่าสามารถจัดทำเป็นสวนสาธารณะ และสวนไม้ดอก หรือแปลงสาธิตเกษตรอินทรีย์ และยังสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งจัดงานประเพณีแข่งเรือในแม่น้ำกกได้ เนื่องจากมีพื้นที่ค่อนข้างใหญ่อยู่ไม่ไกลจากใจกลางเมืองเชียงราย และแม่น้ำกกในช่วงนี้มีลักษณะเป็นท้องน้ำ มีทัศนียภาพที่สวยงามอยู่แล้ว อีกทั้งในจังหวัดเชียงรายยังไม่มีจัดการแข่งขันเรือในพื้นที่อื่น การจัดการให้เกิดเทศกาลนี้จะช่วยให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งท่องเที่ยวประจำปีแห่งใหม่ของจังหวัดได้ และส่งเสริมรายได้ให้กับคนในพื้นที่

2.3 พื้นที่ติดแม่น้ำกก ถัดจากที่ตั้งของ โรงแรมเลอเมอร์เดียนเชียงราย ในที่ประชุมมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดทำเป็นตลาดนัดชุมชนและถนนคนเดิน เนื่องจากบริเวณนี้มีนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศมาพักจำนวนมาก รวมทั้งพื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการใช้ประโยชน์ และมีขนาดของพื้นที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังสามารถสร้างเป็นศูนย์รวมร้านค้าของชุมชนเพื่อให้สมาชิกในชุมชนได้

เข้ามาเช่าพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้ เช่น ร้านตัดผม ร้านถ่ายเอกสาร ร้านถ่ายรูป ร้านขายของ หรือจัดตั้งเป็นศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชน

2. สวนสาธารณะหาดเชียงราย

จากการประชุมกลุ่มผู้นำชุมชนพบว่า พื้นที่สวนสาธารณะหาดเชียงรายถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน คือส่วนหนึ่งอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงรายและอีกส่วนหนึ่งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลรอบเวียง พื้นที่ในความรับผิดชอบของเขตเทศบาลรอบเวียงมีการพัฒนามากกว่า มีห้องน้ำ ห้องประชุม ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน และร้านค้า ส่วนพื้นที่ของเทศบาลนครเชียงรายเป็นสวนสุขภาพ

ในที่ประชุมกลุ่มผู้นำชุมชนได้อธิบายถึงการดูแลสวนสาธารณะหาดเชียงรายในส่วนที่เป็นเขตเทศบาลนครเชียงราย คือ มีการประมูลผู้รับเหมาเข้ามาดูแลพื้นที่ซึ่ง สมาชิกในชุมชนก็ได้ให้ผู้นำชุมชนเป็นตัวแทนเข้าร่วมประมูล เพื่อจะได้ร่วมกันดูแลพื้นที่ตามรูปแบบและงบประมาณที่ได้มา ทั้งนี้ชุมชนก็ได้มีการจัดการพื้นที่ดังนี้

1. สวนหาด คือพื้นที่อยู่ติดริมน้ำกก มีลักษณะเหมือนหาดทราย จะมีการจัดการรายได้ประจำปี ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ โดยชุมชนได้ร่วมกันจัดทำร้านให้เช่า โดยให้ผู้ประกอบการที่สนใจเข้ามาเช่าพื้นที่เพื่อเปิดเป็นร้านอาหาร ร้านขายของในช่วงเทศกาล แล้วนำเงินรายได้กลับมาใช้พัฒนาพื้นที่หาดเชียงรายให้เกิดความสวยงามตลอดทั้งปี

2. สมาชิกในชุมชนเห็นว่าพื้นที่ว่างใกล้หาดประมาณ 8 ไร่ จึงเกิดความคิดจัดทำเป็นแปลงเกษตรอินทรีย์ โดยให้สมาชิกในชุมชนเข้าร่วมรับผิดชอบ โดยแบ่งเป็นแปลงย่อย ปัจจุบันมีทั้งหมด 32 แปลง แต่ละแปลงให้ 1 ครอบครัวของสมาชิกชุมชนที่สนใจเข้ามารับผิดชอบ และมีการจัดทำร้านค้าเพื่อจำหน่ายผลผลิตเกษตรอินทรีย์ให้ประชาชนโดยทั่วไป

3. ชุมชนได้มีการปรึกษาหารือกันว่าต้องการให้มีการจัดงานไม้ดอกฤดูร้อนในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน บริเวณริมหาดเพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชน

3. หนองปิ้ง

จากการประชุมกลุ่มผู้นำชุมชนทำให้ทราบว่า หนองปิ้ง เป็นแหล่งน้ำสาธารณะที่ได้รับการขุดลอกปรับปรุงมีพื้นที่ประมาณ 89.35 ไร่ เป็นน้ำที่น้ำประมาณ 66.77 ไร่ ในอดีตหนองปิ้งเคยเป็นแหล่งน้ำใช้ทางการเกษตร และมีภูมิทัศน์ที่สวยงามมาก่อนปัจจุบันบริเวณโดยรอบเป็นชุมชน และมีร้านอาหารบริเวณริมหนอง ในที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่โดยรอบหนองปิ้ง ดังนี้

1. ต้องการจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เนื่องจากเห็นว่าพื้นที่นี้มีความพร้อมทั้งเรื่องของสถานที่ และสภาพแวดล้อม การเดินทางสะดวก อีกทั้งพื้นที่ตั้งของหนองปิ้งเองก็อยู่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น หากพื้นที่นี้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ ก็จะทำให้เกิดอาชีพและรายได้ สมาชิกของชุมชนเองซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง จะได้ไม่ต้องออกไปรับจ้างนอกพื้นที่ และเกิดความสำนึกถึงที่จะช่วยกันดูแลพื้นที่บริเวณรอบหนองปิ้ง ให้เกิดความสวยงามอยู่ตลอด

2. ต้องการให้มีการจัดการพื้นที่โดยรอบบริเวณหนองให้เป็นสวนสาธารณะเพื่อสุขภาพ โดย
อยากให้มีการสร้างลู่วิ่งและลู่อจักรยาน โดยรอบ

3. ต้องการให้มีการจัดการพื้นที่บริเวณรอบหนองโดยแบ่งพื้นที่บริเวณหน้าร้านอาหาร
บ้านเรือนให้ชุมชนได้รับผิชอบปลูกพืชผัก ปลูกไม้ดอก และจัดทำร้านค้าชุมชนเพื่อขายผลผลิตให้
นักท่องเที่ยว

4. ชุมชนได้มีการจัดกิจกรรมเปิดให้เป็นบ่อตกปลาปีละครั้ง เพื่อนำรายได้เข้ามาพัฒนาพื้นที่
รวมทั้งซื้อพันธุ์ปลามาปล่อยเพื่อให้มีปลาหลากหลายชนิด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved